

تشریح لزوم امنیت‌گرایی در مقررات ملی ساختمان

زینب یوسفی زاده

دانشجوی دکتری معماری و عضو هیأت علمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد بندرعباس

z.yousefi@iauba.ac.ir

محسن دلاوری پاریزی

دانشجوی دکتری حقوق جزا و جرم‌شناسی دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم و تحقیقات تهران

mdelavari4@gmail.com

چکیده

محیط فیزیکی نقشی مهم در وقوع جرم دارد، بنابراین طراحی یا بازنگری در طراحی یک محیط به منظور کاهش جرم از راه‌های طبیعی، مکانیکی و دست‌ورعملی، روشی چندجانبه برای کاهش جرم و در عین حال کاهش ترس از وقوع یا افزایش ترس از ارتکاب جرم است. پیشگیری وضعی از وقوع جرم به معنی تقویت و حفاظت از اهداف جرم (آماج)، در مقابل مجرمین احتمالی و سخت یا غیر ممکن کردن ارتکاب جرم است که با تلفیق یافته‌های جرم‌شناسی در این خصوص، و ارائه‌ی طرح‌های عینی معماری در زمینه‌ی معماری ساختمان و طراحی شهری، می‌توان به این هدف دست‌یازید، چرا که یکی از کاربردی‌ترین دیدگاه‌های اندیشمندان جرم‌شناسی، نظریه‌ی پیشگیری وضعی از وقوع جرم است. گسترش روزافزون جرایم در ساختار کالبدی شهر و عدم توجه معماران و شهرسازان به اصول جلوگیری از جرایم، محیطی می‌طلبد که استانداردی معطوف به جلوگیری از جرایم از طریق طراحی محیطی در دستورکار قرار گیرد. این مختصر بدین منظور تدوین شده تا جهات اصلی برای خلق محیطی منسجم‌تر، مطلوب‌تر و امن‌تر را مشخص سازد و در ضمن، برخی اصول و راهکارهای پیشگیرانه‌ی مرتبط با مباحث معماری و شهرسازی را بیان نماید.

وژگان کلیدی: امنیت‌گرایی، پیشگیری وضعی، مقررات نظام‌مهندسی، طراحی معماری، طراحی شهری

قدمه

نگاه انسان به جرم، همواره آمیخته با نوعی نگرانی و اضطراب و البته برگرفته از دیدگاههای آنها نسبت به خدا، انسان، طبیعت و نیروهای حاکم بر آن بوده است.

در جوامع اولیه، ارتکاب جرم ناشی از برتری نیروهای شیطانی بر نیروهای الهی تصور می شد و هرآنچه در ارتکاب جرم نقش داشت، بایستی با مجازات از بین می رفت یا تطهیر می شد.

در پرتوی دیدگاه تحقیقی که تمامی امور را از زاویه علم و تجربه پذیری و تحلیل علمی می نگریست، نگاه به بزهکاری نیز تغییر کرد و تمرکز خود را بر شخص مجرم و شناخت شخصیت وی قرار داد. نگاه به مجرم در فرآیند کیفری، بسیاری از مسائل اختلاف انگیز (مثل جبر و اختیار و...) را دامن می زد که در عمل، مقابله با پدیده مجرمانه را دشوار می نمود.

اما پس از طی مراحل فوق، اندیشمندان جرم شناسی راهی میان بر، برگزیدند و بدون وارد شدن به آن مباحث، به فکر اقداماتی افتادند تا با دشوار یا غیرممکن کردن انجام اندیشه مجرمانه، شرایط آستانه وقوع جرم را تغییر دهند. یکی از کاربردی ترین دیدگاههای فوق، نظریه پیشگیری وضعی از وقوع جرم است. این دیدگاه، تمرکز بر آماج و اهداف مجرمانه دارد و به دنبال این است که با ایجاد مانع در ارتکاب جرم و بالا بردن ریسک ارتکاب جرم برای مجرم، از وقوع جرم جلوگیری نماید. یکی از جنبه های فنی پیشگیری از وقوع جرم، که می تواند نقش بسزایی در ایجاد مانع بر مسیر مجرم داشته باشد، مباحث مربوط به طراحی معماری و شهری است.

در این مقاله، به اجمال برخی اصول و راهکارهای پیشگیرانه مرتبط با مباحث معماری و شهرسازی بیان می شود.

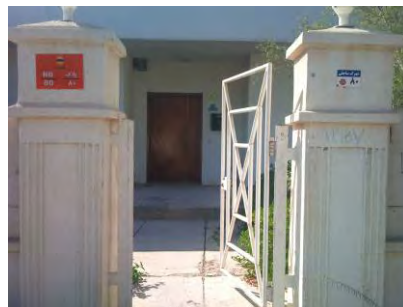
۱. اقدامات پیشگیرانه در طراحی معماری

در خصوص راهکارهای اجرایی در معماری می بایستی اصولی چند مورد توجه قرار گیرد که به کارگیری این اصول و مفاهیم آن، در روش طراحی و مراحل ساخت و اجرا، می تواند نقشی اساسی در امکان دهی طراحی محیطی بازدارنده از جرایم داشته باشد و سامان دهی و شکل گیری مکانی امن را ممکن سازد.

۱.۱. تقویت قلمروهای طبیعی

تنها از طریق احساس مالکیت است که حضور بیگانگان و مزاحمان برای ساکنان مهم جلوه می کند و افراد مزاحم و مجرمان، این حق را به خود نمی دهند که به حوزه قلمروی فرد دیگری وارد شوند.

برای ایجاد قلمروها در ساختمان می توان از روشهایی استفاده کرد، مانند استفاده از محوطه سازی سایت و طراحی حفاظ و نرده و استفاده از تابلوها، علائم و نشانه های بصری، که در شکل شماره ۱ نمونه ای از آن، آمده است.

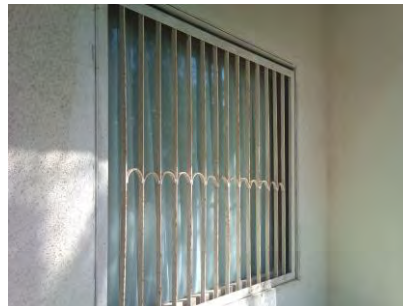
شکل ۱: استفاده از نرده، حفاظ و انواع تابلو در ورودی ساختمان، باعث تقویت قلمرو می شود.

۲.۱. کنترل دسترسی

کنترل دسترسی به معنای کاهش فرصت برای ارتکاب جرم از طریق برنامه‌ریزیهای کنترلی سازماندهی شده (مانند نگهبانی)، مکانیکی (مانند قفلها)، طبیعی (مانند تعریف فضای مناسب) و فیزیکی (مانند حایلها، حصارها و دیوارها) فرض می‌شود. در این روشها، دسترسی مجرم، به هدف ارتکاب جرم، سخت می‌شود و در او ترس از شناخته‌شدن توسط ساکنان ایجاد می‌گردد. بعضی از این روشها در شکلهای شماره ۳ و ۲ نشان داده شده است.

شکل ۲: وجود نگهبانی در ابتدای شهرکهای مسکونی و غیرمسکونی

شکل ۳: قراردادن نرده برای پنجره‌ها، راهی برای کنترل دسترسی

البته این اقدامات علاوه بر ایجاد امنیت، می‌توانند مشکلاتی را نیز باعث شوند از جمله ایجاد نقاط کور در ابتدای ساختمان که محلی برای پنهان شدن و ارتکاب جرم مجرمان، بوجود می‌آورد و مشکل دیگر، تبدیل فضا، به محیطی دژگون است (شکل شماره ۴) که هنر طراح معمار این است که علی‌رغم ساختن فضایی امن، دافعه‌های بصری را نیز تبدیل به جاذبه کند.

شکل ۴: علی‌رغم ساخت حایلهای قوی، نقاط کور و محیطی دژگون پدید آمده است.

۳.۱. نظارت طبیعی

نظارت بصری به توانایی ساکنان برای دیدن حوادثی که اتفاق می‌افتد، اشاره دارد. ضمناً نظارت امنیتی بصری برای حمله‌کنندگان بالقوه، که ممکن است هدف آسانتری را انتخاب کنند، به عنوان یک بازدارنده عمل می‌کند. نورپردازی مناسب در طراحی ورودی و خروجی منازل و تعریف روشن عرصه‌های عمومی، نیمه عمومی و خصوصی در محلات و مخصوصاً منازل مسکونی اهمیت زیادی دارد که امکان شناسایی را افزایش داده، کاهش احتمال وقوع جرم را به همراه دارد.

برای مجرمان راحتی خروج از خانه به اندازه‌ی راحت بودن ورود به آن اهمیت دارد. افراد حرفه‌ای ممکن است پنجره را شکسته و بدین وسیله گذرگاهی برای خود تأمین کنند، اما مایل نیستند که به این پنجره‌ی شکسته به عنوان وسیله‌ای جهت خروج تکیه کنند، بنابراین تمامی دربهای خروجی نیز باید مجهز به قفل باشند. برای بالا بردن نظارت طبیعی، می‌توان چند اصل را رعایت کرد که این اصول همگی در معماری سنتی ایران، به خوبی رعایت می‌شده‌اند:

- ایجاد دید از داخل به بیرون با پنجره‌های مشبک و کاهش دید از بیرون به درون برای حفظ امنیت
 - ایجاد خانه‌ها با حیاط مرکزی و کنترل و نظارت بر نحوه‌ی دسترسی به اتاقهای مسکونی
 - نحوه‌ی قرارگیری اتاقها در ایجاد دید بیشتر
 - ایجاد حریم خصوصی اطراف منازل (مثل حیاط)
 - تعریف ورودی ساختمان و نورپردازی مناسب
 - قراردادن حفاظ و نرده در سلسله مراتب خروج و ورود
 - قراردادن پارکینگ خصوصی برای هر فضا
- شکلهای شماره ۵ و ۶ نشانگر برخی از موارد ذکر شده در بالا هستند.

شکل ۵: دیوار مشبک، باعث دید بیشتر از حیاط به بیرون و دید کمتر از بیرون به حیاط می‌شود.

شکل ۶: تعریف ورودی و ایجاد حریم خصوصی اطراف منازل، سبب نظارت بیشتر ساکنین بر محل سکونتشان است.

۴.۱. تعمیر و نگهداری

تخریب و فرسودگی عناصر امنیتی ساختمانها، به مرور باعث تقویت ظرفیت جرم خیزی آن فضا می‌شود، که مسلماً برای پیشگیری از جرم باید عناصر امنیتی (قفل‌ها، حصارها و نرده‌ها، دیوارها، دزدگیرها و...) را تعمیر کرد و در نگهداری آن کوشید. علاوه بر این، با تقویت منظر، استرسها را که خود عاملی برای وقوع جرم هستند، از محیط کم کرد، مثلاً با رنگ آمیزی مطلوب دیوارها یا قراردادن المانهایی با رنگ مناسب که از نظر بصری، فضا را مطلوب می‌سازند. تا اینجا سعی شد که روشهای پیشگیری وضعی از وقوع جرم در ساختمان بیان شود، اما مشکلی که این بار پیش می‌آید، این است که مرتباً یک دور استعلایی شکل می‌گیرد به این معنی که پس از پیشگیریهای امنیتی، مجرمان نیز می‌کوشند و خود را با این پیشگیریها وفق می‌دهند و برای رسیدن به اهداف سوء خودشان، اقدامات پیشرفته‌تری را انجام می‌دهند و باز این بر عهده‌ی طراحان است که با این مورد هم به جدال پردازند و سعی در ارتقای طراحی امنیتی کنند و این چرخه همچنان ادامه دارد.

۲. اقدامات پیشگیرانه در طراحی شهری

به همین ترتیب، در طراحی شهری نیز باید مواردی مورد توجه قرار گیرد تا ارتکاب جرم را برای مجرمان، هرچه مشکلتر سازد. بنابراین به توضیح راهکارهایی در خصوص طراحی شهری می‌پردازیم:

۱.۲. تقویت قلمروهای طبیعی

قلمرو مفهومی است که به طور واضح فضای خصوصی را از نیمه خصوصی مشخص می‌کند و حس مالکیت را بوجود می‌آورد. بنابراین، مالکیت، محیطی را ایجاد می‌نماید که حضور غریبه‌ها و مزاحمین در آن مشخص می‌شود و از طریق روشهای زیر آسانتر تعریف می‌گردد:

- حس گسترش مالکیت مشروع توسط تقویت نظارت طبیعی موجود در برنامه‌ریزی‌های کنترل دسترسی طبیعی بوسیله‌ی موارد نمادین (غیرفیزیکی) یا عوامل اجتماعی
 - طراحی فضا برای اجازه دادن به استفاده‌ی مداوم و اهداف مورد نظر
 - استفاده از پیاده‌رو، محوطه‌سازی، هنرهای تجسمی (نقاشی و مجسمه‌سازی)، علائم، صفحات و نرده‌ها
- برای این منظور دو مشکل در طراحی شهری وجود دارد؛ رفت‌وآمدهای کم و عدم سکونت دائمی شهروندان در محله. جهت غلبه بر این مشکلات، راهکاری که پیشنهاد می‌شود، برگزاری جلسات هفتگی یا ماهانه‌ی محلی و آشنایی شهروندان با هم است.

۲.۲. کنترل دسترسی

این اصل به منظور مداخله در آستانه‌ی ارتکاب جرم و برهم زدن معادله‌ی مجرمانه به ضرر مجرم به کار می‌رود و می‌توان میزان دسترسی به اماکنی را در شهر که امکان وقوع جرم دارند، برای مجرمان احتمالی کاهش داد (تقویت آماجها). برای ایجاد دسترسی مطلوب و کاهش دسترسی مجرمان می‌توان از روشهایی استفاده کرد، مانند:

- نورپردازی عمومی مطلوب و کافی بر دروازه‌ها، ورودی و سیستم دسترسی
- استفاده از موانع مسدودکننده مانند دیوارها، حصار و نرده
- آگاهی دادن به عموم از مکان قرارگیری ورودی‌ها و خروجی‌ها
- استفاده از زیرساختمانهای شهری مناسب مانند پوشش کف، جداره و محوطه‌سازی
- افزایش حلقه‌های حفاظتی (استفاده از محیطهای چندلایه)

یک محیط چندلایه می‌تواند به صورت حلقه‌های متحدالمرکز امنیت در حال افزایش، در اطراف مهمترین نواحی پیرامون ساختمان تصور شود. فرآیندهای امنیتی اجرا شده در هر کدام از لایه‌های محیطهای شهری به فعالیتهای موجود در هر لایه بر سطح تهدید، متصل شده است. عموم مردم با حلقه‌ی بیرونی امنیت در محیط که در مجاورت خیابانهای عمومی یا املاک مجاور است، مواجه می‌شوند. همچنین افراد ممکن است سطوح رو به افزایش کنترل دسترسی و نظارت بصری به هنگام ورودشان به ساختمان و نزدیک شدن به فضاهای داخلی را تجربه کنند. شکلهای شماره ۷ و ۸، نمونه‌هایی از اعمال اصل کنترل دسترسی در طراحی، هستند.

شکل ۷: آگاهی دادن به عموم از مکان قرارگیری ورودی‌ها و خروجی‌ها

شکل ۸: استفاده از حلقه‌های حفاظتی

۳.۲. نظارت طبیعی

باید شهروندان بر فضاهای شهری نظارت مستقیم داشته باشند و در طراحی شهری، از ایجاد محیطهای کور و دور از دسترس همگان، جلوگیری شود، چرا که این مناطق، ظرفیت جرم‌خیزی بیشتری نسبت به سایر مناطق شهر دارند. این امر در طراحی فضای سبز مناطق شهری بایستی مورد توجه باشد تا از ایجاد مناطق کور با حایلهای فضای سبز نظیر بوته‌ها و درختچه‌ها و درختان که امکان نظارت مستقیم را دشوار می‌کند، جلوگیری به عمل آید (شکل شماره ۹). از طریق روشهای زیر، امکان نظارت طبیعی بیشتر فراهم می‌شود:

- توجه به نحوه‌ی دسترسی و سایت اماکن عمومی مانند پارکهای جنگلی و پارکینگهای عمومی
- جای‌دهی کیوسکهای تلفن و روزنامه‌فروشی یا دکه‌های سیار در مناطق جرم‌خیز
- رعایت استانداردها و معیارهای مبلمان شهری مانند چراغهای روشنایی و تابلوهای شهری
- امکان‌دهی به حضور انسان با تسهیلات خدماتی در مناطق عمومی
- توجه به مکان‌یابی کاربری‌های شهری از طریق برنامه‌ریزی شهری

- افزایش امکان دید در جهت‌گیری ساختمان و مکان پارکینگ از طریق طراحی شهری
- افزایش امکان دید با پوششهای گیاهی و محوطه‌سازی مناسب از طریق طراحی منظر

شکل ۹: امکان‌دهی به حضور انسان با تسهیلات خدماتی در مناطق عمومی

هرچند حاشیه‌نشینی و نوع و میزان تأثیر آن بر نرخ بزهکاری و آمار جرم، موضوع تحقیق مستقلی می‌تواند باشد، اما در طراحی شهری، بایستی به این امر معمول، توجه اساسی داشت و از طریق افزایش نظارت اجتماعی (وجود نهادهای کنترلی مانند کلانتریها و...) و افزایش خدمات عمومی (تفریحی مثل پارکها، فرهنگی مثل کتابخانه‌ها و...) و بهسازی بافت خودرو و غیر فنی حواشی شهر از تشکیل خرده‌فرهنگهای بزهکارانه و تشکیل گنگها (گروههای مجرمانه)، جلوگیری نمود.

۴.۲. حمایت از فعالیتهای اجتماعی

با ایجاد و طراحی فعالیتهای اجتماعی در مکانهای با ظرفیت جرم‌خیزی بالا، می‌توان باعث نظارت مردمی بیشتری در این مناطق شد تا در این مناطق با برخورداری از رفت‌وآمدهای مردمی چه پیاده و چه بصورت سواره، تعاملات اجتماعی و نظارت شهروندی، صورت گیرد. بسیاری از جرایم شهری در مناطقی روی می‌دهد که نظارت عمومی کم است و یا انسان حضور فیزیکی ندارد، به همین منظور، باید در مناطق جرم‌خیز، انسان تزریق شود.

- قراردادی فعالیتهای اقتصادی در معرض خطر بیشتر، در مکانهای همجوار با نیروهای انتظامی
- جایگزینی فضاهای عمومی در مناطق با دید و نظارت کم
- جای‌دهی فعالیتهای خدماتی به مردم در مناطقی که نظارت عمومی کمتری در آنها وجود دارد
- ایجاد تراکم در فعالیتهای اجتماعی در مناطق جرم‌خیز

۵.۲. تعمیر و نگهداری

با تعمیر و نگهداری مبلمان و تجهیزات شهری (مثل تابلوها و علائم شهری، چراغهای روشنایی و...) و محوطه‌سازی، می‌توان از طریق حمایت از نظارتهای طبیعی، شکل‌دهی به قلمروهای طبیعی و حمایت از فعالیتهای اجتماعی، میزان جرم‌خیزی مناطق را کاهش داد و در نتیجه نظارتهای شهروندی افزایش یابد.

- برای این کار، می‌توان موارد زیر را رعایت نمود:
- حفاظت از وندالیزم تجهیزات شهری مانند حفاظدار کردن چراغهای معابر
- تعمیر و نگهداری تجهیزات شهری مانند تابلوها و علائم ارتباطی
- منظره‌پردازی بر اساس معیارهای افزایش‌دهنده‌ی دید و نظارت عمومی

هرچه فضا سرزنده‌تر و با جنب‌وجوش بیشتری باشد و انسان را بیشتر مخاطب قرار دهد، این فضا تعلق خاطر بیشتری را در انسان بوجود خواهد آورد.

احساس تعلق خاطر و مالکیت، باعث جلوگیری از ورود افراد مجرم به سایت می‌شود. این کار را می‌توان با استفاده از عناصر سایت مانند: لوازم خیابانی، نورپردازی، مسیرسازی، علامت‌گذاری و... انجام داد و در نتیجه محدوده‌ای از یک فضای تعریف شده را مشخص نمود که در فواصل زمانی منظم توسط گروهی از افراد اشغال می‌شود. برای تقویت قلمروهای طبیعی و افزایش نظارت عمومی، استفاده‌ی همیشگی و پایدار شهروندان از فضاهای شهری، اساس و شالوده‌ی حاکم بر طراحی شهری برای کاهش و کمینه‌سازی احتمال وقوع جرایم به شمار می‌رود. طراحان و شهرسازان باید با در نظر گرفتن خلاقیت و نوآوری‌های جدید به طریقی به طراحی مبلمان و تجهیزات بپردازند که میزان امنیت شهروندان در حوزه‌ی اموال و دارایی‌شان یا موارد مشابه دیگر افزایش یابد و از این طریق تا حد امکان احتمال وقوع جرم کاهش و در واقع در رویکردی سلبی میزان امنیت افزایش پیدا کند.

۳. پیشگیری وضعی از وقوع جرم در آیینی معماری و شهرسازی سنتی ایران

۱.۳.۱. حیاط مرکزی

اصولاً در ساماندهی اندام گوناگون ساختمان و بویژه خانه‌های سنتی، باورهای مردم بسیار کارساز بوده است. یکی از باورهای مردم ایران، ارزش‌نهادن به زندگی شخصی و حرمت آن و نیز عزت نفس ایرانیان بوده که این امر به گونه‌ای معماری ایران را درون‌گرا ساخته است. معماران ایرانی با ساماندهی اندامهای ساختمان در گرداگرد یک یا چند میانسرا، ساختمان را از جهان بیرون جدا می‌کردند و تنها یک هشتی این دو را به هم پیوند می‌داد. ارتباط انسان با محیط اطراف تابعی است از مجموعه‌ی حواس پنجگانه‌اش و همچنین این، فرهنگ یا روح اجتماعی هر قوم است که معماری آن را تشکیل می‌دهد و این ارتباط، یکطرفه نیست بلکه معادله‌ای رفت و برگشتی است.

۲.۳.۲. محلات و مراکز محلات

در طراحی سنتی، هر محله‌ای به صورت شهرکی بوده در دل شهر بزرگتر و از هویت و خصوصیات کم و بیش متمایزی از سایر محلات برخوردار بوده است.

مراکز محلات از طریق گذرها به یکدیگر متصل بودند. بعضی از این گذرها در امتداد کل شهر گسترده بودند و ارتباط مراکز محلات را با مرکز شهر و دروازه‌های خروجی تأمین می‌کردند. عرض این گذرهای بین محله‌ای بنا به موقعیت و اهمیت، کم و یا زیاد می‌شد، تا حدی که گاهی این گذرها به صورت میدان و یا میدانچه درمی‌آمده است. در نقاطی که گذر به بازارچه‌ی محله می‌رسید، معمولاً چند طاق روی آن زده می‌شد (ساباط).

مفهوم هماهنگی و گوناگونی در مقیاس انسانی و برای عابر پیاده در سطح شهر را در این گذرها می‌توان مشاهده نمود. بنابراین، در شهرسازی سنتی ایران سلسله مراتب شهری از نوعی انتظام ساختاری در طراحی بافت شهری در سطوح مختلف شهری نشان دارد، چنانچه در سلسله مراتب دسترسی به منازل مسکونی و طراحی مراکز محلات سنتی، مراتبی از سطوح حرکتی وجود دارد که دلیل عمده‌ی آن را می‌توان امنیت شهروندان در برابر آسیبه‌ها و تجاوزات محیطی دانست، چنانچه از ساباطها، کوچه‌ها و دالانهای موجود برای وجود امنیت بیشتر در برابر متجاوزان خارجی استفاده می‌شده است، هر چند که امروزه این دالانها و پیچ و خمها به نوعی فضاهای غیر قابل دفاع در شهر بشمار می‌روند.

۴. چاره جویی

۱.۴. ارتقای سطح کیفیت آموزش

از آنجا که جلوگیری از جرایم شهری در طراحی معماری و شهری مورد توجه قرار نمی‌گیرد، می‌توان دریافت که دلیل این امر را باید در عدم آموزش اصول جلوگیری از جرایم در طراحی محیطی دانست. این امر می‌تواند تا اساتید دانشگاهی، این مفهوم را در طراحی و آموزش معماری دانشجویان، مورد توجه قرار دهند و در صورت امکان، واحدی درسی را برای آموزش و ارزیابی مفاهیم و برنامه‌ریزی‌های امنیت در نظر بگیرند. علاوه بر این لازم است تا اقداماتی بین رشته‌ای در زمینه‌ی پیشگیری وضعی از وقوع جرم صورت گیرد، تا علاوه بر اینکه معماران و شهرسازان از اصول پیشگیری استفاده می‌کنند، حقوقدانان، جامعه‌شناسان، روانشناسان و... نیز از اصول طراحی محیطی، در علوم مربوط به خودشان بهره ببرند.

۲. مقررات ملی ساختمان

برای اینکه معماران و شهرسازان، ملزم به رعایت اصول جلوگیری از جرایم در طراحی محیطی شوند، لازم به نظر می‌رسد، آیین‌نامه‌ای در چارچوب مباحث مقررات ملی ساختمان، علاوه بر بیست مبحث موجود در کشور، تدوین شود (چنانچه در بسیاری از کشورها، مقرراتی برای این منظور وضع شده است).

۳. شهرداریها

در این رابطه لازم است تا شهرداریها نیز، با تطبیق آنچه در دیگر کشورها در حال انجام است با شرایط فرهنگی و اجتماعی و ساختار مذهبی کشور، اقدامات مقتضی را به عمل آورده و در هنگام صدور گواهی‌های ساخت و ساز در حوزه‌ی طراحی شهری یا زیربخشهای معماری و ساختمان‌سازی، به اصول و معیارهای این روش توجه لازم را مبذول دارند و نقش نظارتی خود را به مطلوب‌ترین وجه ممکن لحاظ کنند.

نتیجه‌گیری

اگرچه افزایش عناصر امنیتی در ساختمان یا شهر، عنصری برای تأمین امنیت هستند، ولی محیط را از تأثیر عناصر رضایت‌بخش زیبایی‌شناختی دور می‌کنند و مصرف بیش از حد آنها، ارزش طراحی می‌کاهد. بنابراین، عناصر و تسهیلاتی که برای کیفیت‌های ادراکی مکان، توسط معماران استفاده می‌شود، باید با چارچوب پیشگیری وضعی از ارتکاب جرم، همسان باشد و بدین ترتیب یک پیشگیری معمارانه از وقوع جرم خواهیم داشت.

مراجع

- ۱- صفاری، علی. مبانی نظری پیشگیری از وقوع جرم، مجله تحقیقات حقوقی (۳۳-۳۴). تهران: انتشارات دانشگاه شهید بهشتی.
- ۲- قبادیان، وحید. بررسی اقلیمی ابنیه سنتی ایران. ۱۳۷۴. تهران: مؤسسه انتشارات و چاپ دانشگاه تهران.
- ۳- گلپور فرد، نازنین. انسان-طبیعت-معماری. ۱۳۸۷. تهران: طحان: هله.
- ۴- محمودی‌نژاد، هادی. بمانیان، محمدرضا. امنیت و طراحی شهری. ۱۳۸۸. تهران: هله: طحان.
- ۵- نجفی‌ابرنادادی، علی حسین. پیشگیری عادلانه از وقوع جرم، کتاب علوم جنایی. پاییز ۸۳. تهران: سمت.
- ۶- نجفی‌ابرنادادی، علی حسین. تقریرات درس جرم‌شناسی دوره‌ی کارشناسی‌ارشد. نیمسال دوم سال تحصیلی ۷۹-۸۰.
- ۷- نویفرت، ارنست. ترجمه: موتابی، هدایت. «نویفرت» اطلاعات معماری. ۱۳۸۰. تهران: آزاده.
- ۸- هوپر، لئوناردجی. دورگ، مارتاجی. ترجمه: رحمانی، محمدجواد. دلدار، نازیلا. عیسی‌نظر فومنی، عاطفه. امنیت و طراحی سایت. ۱۳۸۶. تهران: انتشارات شهیدی.